

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 9. april 2013

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

RVA/ J.nr. 2013-1888

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 18. marts 2013 følger hermed social- og integrationsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 192 (SOU Alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karin Nødgaard (DF).

Spørgsmål nr. 192:

"Kan en kommune stavnsbinde en dement borger, når pårørende ønsker en flytning for at have den demente i nærheden?"

Svar:

Som udgangspunkt har alle personer, der er visiteret til plejeboliger, ældreboliger, plejehjemspladser og beskyttede boliger, ret til frit at vælge sådanne boliger såvel inden for som på tværs af kommunegrænserne. Det forudsætter imidlertid, at personen er i stand til at give samtykke (informeret samtykke) og forstår betydningen af samtykket.

Der findes dog muligheder for optagelse i et særligt botilbud uden samtykke. Ifølge servicelovens § 129, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen indstille til det sociale nævn at træffe afgørelse om, at en person skal optages i et særligt botilbud uden dennes samtykke. Afgørelsen kan alene træffes efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Afgørelse om at optage en person i et særligt botilbud uden samtykke kan træffes, når:

1. det er absolut påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
2. hjælpen ikke kan gennemføres i vedkommendes hidtidige bolig, og
3. den pågældende ikke kan overskue konsekvenserne af sine handlinger, og
4. den pågældende udsætter sig selv for personskade, og
5. det er uforsvarligt ikke at sørge for flytning.

Endvidere fremgår det af servicelovens § 129, stk. 3, at kommunalbestyrelsen i ganske særlige tilfælde kan indstille til det sociale nævn, at der træffes afgørelse om, at en person, der er optaget i et botilbud som nævnt i stk. 1, og som mangler evnen til at give informeret samtykke, kan flyttes til en anden tilsvarende bolig, hvor omsorgen for personen kan varetages, selv om betingelserne i stk. 1 nr. 1-5, ikke er opfyldt, hvis det skønnes at være i den pågældendes egen interesse, herunder af hensyn til mulighederne for, at den pågældende kan bevare tilknytning til sine pårørende.

Folketinget har med lov nr. 408 så sent som den 21. april 2010 vedtaget at lempe § 129, stk. 3, så der er mulighed for at træffe afgørelse om flytning af en borger fra et egnet botilbud til et andet egnet botilbud uden personens samtykke, jf. ovenstående.

Dette gælder i situationer, hvor vedkommende mangler evnen til at give informeret samtykke, og hvor det må skønnes at være i borgerens egen interesse at flytte til et andet egnet botilbud af hensyn til mulighederne for, at pågældende og pårørende kan bevare tilknytningen til hinanden.

Der kan således i vurderingen af, om betingelserne for at gennemføre en flytning uden borgerens samtykke er til stede, indgå en samlet vurdering af hensynet til den pågældende og til de pårørendes mulighed for at opretholde forbindelsen.

Under forudsætning af, at det påtænkte botilbud må anses for egnet til at imødekomme borgerens behov i samme omfang som det hidtidige botilbud, og det må anses for at være i pågældendes egen interesse at flytte, vil hensynet til at opretholde kontakten mellem borgeren og de pårørende kunne begrunde en flytning uden borgerens samtykke.

Social- og Integrationsministeriet har anmodet Ankestyrelsen om et bidrag.

Ankestyrelsen har oplyst følgende:

"Kommunen skal handle i forhold til den konkrete borger og dennes eventuelle væрге. Værgen vil på borgerens vegne kunne rejse sag om flytning over for kommunen."

Karen Hækkerup

/ Eva Pedersen